

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
ENGELLİ BİREYLERE YÖNELİK DERS VE SINAV UYGULAMALARI İLE
ÖZEL YETENEK ENGELLİ KONTENJANINDA ARANACAK SAĞLIK
ŞARTLARINA DAİR YÖNERGE

(Üniversite Senatosu'nun 7 Temmuz 2022 tarihli ve 611/04 sayılı kararı)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Yönerge; Dokuz Eylül Üniversitesine bağlı birimler tarafından yapılan özel yetenek sınavları ile ders ve sınıf geçmeye yönelik sınavlarda engelli bireylere yönelik sınav uygulamalarından ve engelli kontenjanlarından yararlanacak olan aday ve öğrencilerin sağlık şartları ile sınavlarda uygulanacak usul ve esasları belirlemek amacıyla hazırlanmıştır.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu Yönerge; Engelli Bireylere Yönelik Sınav Uygulamalarında ve Engelli Kontenjanında Aranacak Sağlık Şartlarına Dair Yönetmelik hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3- (1) Bu Yönergede geçen;

- a) Birim: Dokuz Eylül Üniversitesine bağlı enstitü, fakülte, yüksekokul, konservatuvar, meslek yüksekokulu ve uygulama ve araştırma merkezini,
- b) ÇÖZGER: 20/2/2019 tarihli ve 30692 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Çocuklar için Özel Gereksinim Değerlendirmesi Hakkında Yönetmelik kapsamında Çocuklar için Özel Gereksinim Raporunu,
- c) DEDAM: Dokuz Eylül Üniversitesi Dil Uygulama ve Araştırma Merkezini,
- ç) Engelli kontenjanı: Özel yetenek sınavları ile öğrenci kabul eden programlarda Yükseköğretim Kurulunca oranı belirlenmiş engel türleri için ayrılan kontenjanı,
- d) Engelli öğrenci: Fiziksel, zihinsel, ruhsal ve duyuşsal yetilerinde çeşitli düzeyde kayıplarından dolayı topluma diğer bireyler ile birlikte eşit koşullarda tam ve etkin katılımını kısıtlayan tutum ve çevre koşullarından etkilenen ve bu durumu engelli sağlık kurulu raporu ile tespit edilmiş yükseköğrenim öğrencisini veya adayını,
- e) Engelli sağlık kurulu raporu: Tüm yaş grupları için Sağlık Bakanlığınca engelli/ÇÖZGER sağlık kurulu raporu vermeye yetkilendirilen hastanelerden alınmış ÇÖZGER/ESKR'yi,
- f) ESKR: 20/2/2019 tarihli ve 30692 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Erişkinler için Engellilik Değerlendirmesi Hakkında Yönetmelik kapsamında Erişkinler İçin Engellilik Sağlık Kurulu Raporunu,

g) Hastalıkların Uluslararası Sınıflandırılması (ICD) Kodu: Sağlık kurulu raporlarında da kullanılan, hastalıkların sınıflandırması ve hastalık isimlerinin kesin kriterlere göre bir araya getirilmesinden oluşan uluslararası kategorik kodlama sistemini,

ğ) Hastane: Sağlık raporundaki tanıya yönelik branşlarda uzman hekimi bulunan; Sağlık Bakanlığınca ÇÖZGER/ESKR/durum bildirir sağlık kurulu raporu düzenleme yetkisi verilmiş hastaneleri,

h) İlgili Birim Yönetim Kurulu: öğrencinin kayıtlı olduğu birim yönetim kurulunu,

ı) İşaretleyici yardımı: Cevap kâğıdında kendileri kodlama yapamayacak veya açık uçlu sorulara cevap yazamayacak adaylar ya da öğrenciler için cevap kâğıdında kodlama yapmak veya yazılı cevap vermek üzere ilgili anabilim dalı veya bölüm başkanlığı tarafından atanmış sınav görevlisini,

i) Okuyucu yardımı: Soruları kendileri okuyamayan aday veya öğrencilerin sınav sorularını okumak üzere ilgili anabilim dalı veya bölüm başkanlığı tarafından atanmış sınav görevlisini,

j) OSB: Otizm spektrum bozukluğunu,

k) ÖGV: "Özel gereksinimi vardır" ibaresini,

l) ÖKGV: "Özel koşullu gereksinimi vardır" ibaresini,

m) ÖSYM: Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığını,

n) Sağlık Kurulu Raporu: Tüm yaş grupları için Sağlık Bakanlığının yetkilendirdiği hastanelerden alınmış durum bildirir sağlık kurulu raporunu,

o) Senato: Dokuz Eylül Üniversitesi Senatosunu,

ö) TYT: Temel Yeterlilik Testini,

p) Üniversite: Dokuz Eylül Üniversitesini,

r) Yönetmelik: Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Engelli Bireylere Yönelik Sınav Uygulamalarında ve Engelli Kontenjanında Aranacak Sağlık Şartlarına Dair Yönetmelik'i,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Engelli Bireylere Yönelik Sınav Uygulamaları ile Özel Yetenek Engelli Kontenjanından

Yararlanmaya İlişkin Genel Hükümler

Genel esaslar

MADDE 4- (1) Okuyucu/işaretleyici yardımı, büyük puntolu soru kitapçığı, ek süre verilmesi, engelli salonunda sınava alınma gibi engelli bireylerin sınav süreçlerine yönelik uygulamalar; imkânlar çerçevesinde mümkün olduğunca engel türü ve engel derecesi göz önünde bulundurularak yapılır.

(2) Engelli aday veya öğrencilerin sınavlarda yanlarında veya üzerlerinde bulunduracakları engellerine yönelik kullandıkları araç ve gereç taleplerinin değerlendirilmesi için ESKR/ÇÖZGER ile birlikte araç ve gereç taleplerine ilişkin dilekçelerini, belirtilen süreler içerisinde sınavı yapan birime ulaştırmaları gerekir. Beyaz baston ve benzer durumlar için sınav kurallarına uygun olmak, dilekçede belirtilmek ve ibraz edilen engelli sağlık kurulu raporunda taleple çelişen bir tanı bulunmamak koşullarıyla raporda yazmayan araç ve gereçler de sınav salonuna alınabilir.

(3) Engelli bireylere yönelik sınav uygulamalarından ve özel yetenek sınavlarında tanınan imkan ve engelli kontenjanlarından yararlanabilmeleri için bireylerin, ESKR veya ÇÖZGER'i bulunmalıdır. ÇÖZGER sadece 18 yaş altı bireyler için geçerlidir; 18 yaşını doldurmuş bireyler için daha önce almış oldukları ÇÖZGER'ler sınav başvurularında kullanılamaz. Ancak sınava başvuru tarihinden en fazla 3 ay öncesine kadar 18 yaşını dolduran kişilerin, bu süre zarfında ESKR alamamaları durumunda ÇÖZGER'i geçerli sayılır.

(4) Engelli bireyin başvuruda kullandığı ÇÖZGER veya ESKR usulüne uygun alınmamış ise kişi engelli bireylere yönelik sınav uygulamalarından yararlanamaz.

(5) Usulüne uygun alınmış ve üzerinde "sürekli" ibaresi bulunması durumunda ESKR/ÇÖZGER'in yenilenmesi istenemez, ancak engel düzeyinde sınav uygulamalarından yararlanma imtiyazını değiştirecek bir değişiklik olması beklenen hastalık/engel durumlarında, hastalığın güncel evresini/engel düzeyini gösteren güncel ESKR/ÇÖZGER sınavı yapan kurum tarafından talep edilebilir.

(6) Yönetmelik ve ekinde tanımlanmamış engellilik durumu veya süreğen hastalığı olan veya tanımlananlardan farklı bir engel düzeyi olan ancak özel gereksinimi dolayısıyla bu Yönergede geçen engelli sınav uygulamalarından yararlanmak isteyen aday veya öğrencilerin, ESKR veya ÇÖZGER ile başvurmaları durumunda başvuruları, gerekirse uzman görüşü alınarak ilgili birim yönetim kurulu tarafından değerlendirilerek karara bağlanır. Değerlendirmelerde, varsa Yönetmelik ve ekinde geçen emsal tanı ve engel düzeyleri göz önünde bulundurulur.

Okuyucu ve/veya işaretleyici veya büyük puntolu soru kitapçığı yardımı

MADDE 5- (1) ESKR veya ÇÖZGER'de, Yönetmelik eki Ek-1'deki Sağlık Bakanlığı ICD-10- TRM Hastalık ve Sağlık Girişimi Sınıflandırma kodları yer alan engelli aday veya öğrenciler, talep etmeleri durumunda okuyucu ve/veya işaretleyici yardımı alabilirler.

(2) Okuyucu yardımı alan görme engelli bireylerin sınav kitapçığına bakmasına izin verilmez. İşaretleyici yardımı alan bireylerin kendilerinin işaretleme yapmalarına izin verilmez.

(3) Bu madde kapsamında yer alan tanıları ve engel düzeyleri bulunan okuyucu yardımı alma hakkına sahip görme engelli aday veya öğrenciler, bunun yerine talepleri halinde büyük puntolu soru kitapçığı uygulamasından yararlanabilirler. Büyük puntolu soru kitapçığı uygulamasından yararlananlara ayrıca okuyucu yardımı verilmez.

Ek süre yardımı

MADDE 6- (1) Okuyucu ve/veya işaretleyici yardımı alanlara ek süre verilir.

(2) **(Değişik:SK-09/06/2023-643/02)** ESKR veya ÇÖZGER'de; Yönetmelik eki Ek-1'deki tanıları, engellilik düzeyleri ve Sağlık Bakanlığı ICD-10- TRM Hastalık ve Sağlık Girişimi Sınıflandırma kodları yer alan engelli aday veya öğrenciler ile ilköğretime başlama yaşı öncesi işitme engeli tanısı almış, düzeltilmiş engeli %40 ve üzeri veya düzeltilmemiş engeli %70 ve üzeri olanlardan Yönetmelik eki Ek-2'deki kodlar yer alan işitme engelli aday veya öğrenciler ek süre yardımı alabilir.

(3) Okuyucu ve/veya işaretleyici yardımı almaksızın ek süre yardımı alabilecek olan engelli aday veya öğrencilerin başvurularında 18 yaşından küçük bireylerin ÇÖZGER, 18 yaşını doldurmuş bireylerin ise ESKR ibraz etmeleri gerekir.

(4) Özel yetenek sınavları ile birimlerce ders ve sınıf geçme için yapılacak olan sınavlarda, grafik, çizim ve açık uçlu sorular gibi sınav içeriği göz önünde bulundurularak verilecek olan ek süre sınavın toplam süresinin % 30'u kadardır.

(5) Her bir sınav için verilecek olan ek süre önceden ilan edilir.

Engelliler için ayrılmış salonda sınava alınma

MADDE 7- (1) ESKR veya ÇÖZGER'de, Yönetmelik eki Ek-3'teki tanıları, engellilik düzeyleri ve Sağlık Bakanlığı ICD-10- TRM Hastalık ve Sağlık Girişimi Sınıflandırma kodları yer alan engelli aday veya öğrenciler, talep etmeleri durumunda diğer adaylardan farklı olarak engelli salonunda sınava alınabilirler. Bu kişilere sınav süresince engellilik, hastalık veya diğer sağlık durumu göz önünde bulundurularak gerektiğinde şeker düzeyini ölçme, astım ilacını kullanma, oksijen tedavisi alma veya tuvalete çıkma gibi durumlar için izin verilir.

Asansörü olan bina ve/veya giriş kat engelli sınav salonu

MADDE 8- (1) ESKR veya ÇÖZGER'de Yönetmelik eki Ek-4'teki tanı ve Sağlık Bakanlığı ICD-10- TRM Hastalık ve Sağlık Girişimi Sınıflandırma kodları yer alan engelli aday veya öğrenciler, talep etmeleri durumunda asansörü olan bina ve/veya giriş kat engelli sınav salonunda sınava alınabilirler. Yapılan sınavlarda, bu imkânın sağlanabilmesi için ilgili bölümün fiziki şartları göz önünde bulundurulur, erişilebilir bina/salon olmaması durumunda aday veya öğrencinin sınav salonuna erişebilmesi için ek tedbirler alınır.

Bilgisayar destekli sınav

MADDE 9- (1) İşitme engelliler için işaret dilinde hazırlanacak olan sınavlar veya düzeltilmiş engeli en az %40 ve üzerinde görme engelliler için sesli program yüklü bilgisayarlarla yapılacak sınav düzenlemeleri ile bu sınav uygulamalarından yararlanabilecek aday veya öğrencilerin belirlenmesine yönelik hususlarda ilgili birim yönetim kurulu karar verir. Görme engellilerin sınavlarda sesli okuyucu kullanması için gerekli tedbirler sınavı yapan birim tarafından alınır.

Okuyucu ve/veya işaretleyici olarak görevlendirilecek kişiler

MADDE 10- (1) Okuyucu ve/veya işaretleyici olarak görevlendirilecek kişiler, yabancı dil sınavlarında ilgili alanda en az lisans mezunu, yükseköğretim kurumlarına giriş sınavlarında ise tercihen özel eğitim, Türk dili ve edebiyatı, Türk dili ve edebiyatı öğretmenliği, Türkçe öğretmenliği, matematik öğretmenliği ve benzeri eğitim fakültesi programları, tiyatro ve iletişim fakültesi programları ya da sağlık programlarından mezun kişilerden diksiyonu iyi, sayısal alan için özellikle matematiksel ve sayısal ifadeleri okuyabilen kişilerden seçilir. Görevlendirilecek kişiler sınav öncesinde sınavı yapacak birim tarafından engellilere yönelik sınav uygulamaları hakkında eğitime tabi tutulur ve sınav öncesinde sınav kurallarına uyacaklarına ve aday veya öğrenciye herhangi bir yardımda bulunmayacaklarına ilişkin bir taahhüt belgesi imzalar. Aksi bir durumda adayın sınavı geçersiz sayılır, okuyucu/işaretleyici olarak görevlendirilen kişi hakkında ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde işlem tesis edilir.

Geçici engeli olanlar

MADDE 11- (1) Sınav tarihinde kaza, yaralanma veya travmalara bağlı olarak eklerde yer alan tanılarda geçici sağlık problemi veya hastalık durumu oluşması veya hamileliğin tespiti durumunda yukarıdaki maddeler kapsamında engelli sınav uygulamalarından yararlanmak isteyen aday veya öğrenciler durum bildirir sağlık kurulu raporunu, hafta sonu yapılacak sınavlar için sınavın yapılacağı hafta içerisinde en geç çarşamba günü mesai bitimine kadar ilgili birime sunar. Hafta içi yapılacak sınavlar için ise öğrenciler en geç sınav tarihinden iki gün öncesine kadar hazırlık sınıfında okuyanlar Yabancı Diller Yüksekokuluna veya DEDAM'a, diğer öğrenciler kayıtlı oldukları birime durum bildirir sağlık kurulu raporunu sunar. Bu sürenin bitiminden sonra sunulan raporlar için sınavla ilgili düzenleme yapıp yapılamayacağı hususu, ilgili birim tarafından imkanlar dahilinde değerlendirilir.

(2) Sağlık raporunun durum bildirir sağlık kurulu raporu olmaması veya özel merkezden alınmış olması durumunda sınavın geçerli sayılabilmesi için durum bildirir sağlık kurulu raporu vermeye yetkili devlet hastanesi veya üniversite hastanelerinden alınmış sağlık kurulu raporunun, sınavdan sonraki ilk hafta içerisinde en geç cuma günü mesai bitimine kadar ilgili birime ibraz edilmesi gerekir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Özel Yetenek Sınavları

Başvuru usulü

MADDE 12- (1) Tüm adaylar, ilan edilen süre içinde tercih ettikleri bölüm ve program/sanat dallarına ilişkin "Aday Kayıt Formu" ve "Engelli Öğrenci Bilgi Formu" nu doldurarak, engelli sağlık kurulu raporu istenen diğer belgeler ile birlikte bu Yönergede belirtilen süre içerisinde ilgili birime elektronik ortamda veya bizzat ya da yasal temsilciler eliyle başvurur.

(2) Adaylar, durumlarını tam teşekküllü ve bu konuda yetkilendirilmiş hastaneden almış oldukları engelinin yüzdeler derecesini de gösteren "Sağlık Kurulu Raporu" ile belgelemek zorundadır.

Özel yetenek sınavlarında engelli kontenjan ve genel şartları

MADDE 13- (1) İlgili birimlerin lisans programlarının Özel Yetenek Sınavlarına ilişkin sınav takvimleri ve engelli kontenjanları Dokuz Eylül Üniversitesi Senatosu'nun onayı ile belirlenir ve ilgili birimlerin internet sayfasında ilan edilir.

(2) Özel yetenek sınavları engelli kontenjanından aşağıda yer alan engel gruplarında belirtilmiş adaylar yararlanabilir:

a) Düzeltilmiş bedensel engeli %40 ve üzeri olmak üzere süregelen bedensel engeli bulunan adaylar.

b) Düzeltilmiş engeli %40 ve üzeri olmak üzere süregelen görme engeli bulunan adaylar.

c) Düzeltilmiş işitme engeli %40 veya düzeltilmemiş işitme engeli %70 ve üzeri olmak üzere süregelen işitme engeli bulunan adaylar.

ç) Engel düzeyi %50 ve üzeri olmak üzere zihin yetersizliği/mental retardasyonu bulunan adaylar.

d) Engel düzeyi %40 ve üzeri olmak üzere aşağıdaki ICD kodları dâhilinde otizm spektrum bozukluğu/yaygın gelişimsel bozukluk tanısı olan adaylardan;

1) F84.0: Çocukluk otizmi,

2) F84.1: Atipik otizm,

3) F84.2: Rett sendromu,

4) F84.3: Diğer çocukluk disintegratif bozukluğu (disintegratif psikoz, Heller Sendromu ve benzeri),

5) F84.5: Asperger sendromu,

6) F84.8: Diğer yaygın gelişimsel bozuklukları,

olanlar.

(3) Özel yetenek sınavı ile öğrenci alan programların engelli kontenjanına başvuru yapabilmek için adayların;

a) Sağlık Bakanlığının yetkilendirdiği hastanelerden alınmış ESKR veya ÇÖZGER'inin bulunması,

b) Bu maddenin kapsamında bulunan tanılarının ve engel düzeylerinin karşılıklarının ESKR veya ÇÖZGER'de belirtilmiş olması,

c) Sınavın yapıldığı yıl dâhil son iki yıl geçerli olmak üzere Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından belirlenen en az Temel Yetenek Testi (TYT) puanına sahip olması,

gerekir.

(4) Bu maddenin ikinci fıkrasında yer alan tanılar dışındaki tanılara sahip engelli veya süreğen hastalığı bulunan adaylar, Üniversiteye giriş sınavları ve özel yetenek sınavlarında engellilere tanınan diğer imkânlardan yararlanabilmekle birlikte engelli kontenjanından ilk etapta yararlanamaz; ancak ilgili engelli kontenjanının boş kalması durumunda; özel yetenek sınavına başvuru için aranan TYT taban puanını sağlamak ve engel durumu %40 ve üzeri olmak suretiyle özel yetenek sınavı için başvurmuş ve sınava girmiş olması durumunda engelli kontenjanından yararlanabilir.

Özel şartlar

MADDE 14- (1) Adayların, 13 üncü maddede belirtilen şartların yanı sıra, ilgili birimin özel yetenek sınav yönergeleri ile Yükseköğretim Kurulu ve Senato tarafından belirlenen diğer şartları sağlaması gerekir.

(2) Öğretmenlik programlarına başvuran adayların ilgili yılın Yüksek Öğretim Kurumları Sınavı (YKS) Kılavuzunda yer alan başarı sırasına sahip olmaları gerekir.

Özel yetenek sınavları

MADDE 15- (1) Yönetmelik eki Ek-1, Ek-2, Ek-3 ve Ek-4'te yer alan tanılara sahip engelli sağlık kurulu/sağlık kurulu/ÇÖZGER raporu bulunan adayların bu durumlarını, sınavın en geç iki hafta öncesine kadar bildirmeleri halinde, engel durumları özel yetenek sınavlarında göz önünde bulundurulur ve imkanlar çerçevesinde giriş katında veya tek kişilik salonda sınava alınma gibi sınav uygulamalarına yönelik tedbirler alınır.

(2) Sınavlar sırasında engelli adaylar için aşağıda belirtilen hükümler uygulanır:

a) Eleme ve Seçme Sınavında engelinden kaynaklanan performans kaybını önlemek için Özel Eğitim Bölümünden bir danışman sınavlarda hazır bulundurulur.

b) Engelli adaylara, başvuru formunda talep etmeleri halinde veya gerektiği durumlarda dinlenme için süre verilebilir.

c) Eleme ve Seçme sınavında engel özellikleri ve başvuru formundaki talepleri dikkate alınarak fiziki düzenlemeler yapılır.

ç) Eleme ve Seçme sınavında engelli öğrencinin sınav salonunda sınav gözetmenini kolayca görebileceği şekilde oturması sağlanır.

d) Engelli adayın kâğıt üzerine yapacağı çizim için, uzun süre aynı pozisyonda kalmasının sakıncalı veya zorlayıcı olduğu durumlarda, öğrencinin talebi üzerine tercih ettiği pozisyonda sınav olması sağlanabilir.

e) Yazma güçlüğü olan adaylar başvuru formundaki talepleri dikkate alınarak sınav mekânına internet bağlantısı olmayan bilgisayar ile katılabilir. Bu adayların sınavları bilgisayar ortamında değerlendirilir.

f) Engelli adayların başvuru formundaki talepleri dikkate alınarak Eleme ve Seçme sınavında refakatçisi salonda bulunabilir.

g) Görme engelli adaylara başvuru formundaki talepleri dikkate alınarak refakatçileri aracılığıyla sınav mekânını tanımaları için ek süre verilir.

ğ) Görme engeli olan adaylara sınav öncesi modelin duruşunu algılamaya yönelik imkan tanınır.

h) Görme engeli olan adayın başvuru formundaki talepleri dikkate alınarak sınav alanının "İyi aydınlatılmış veya loş/aşırı ışık veya güneş olmayan" kısmında oturması sağlanır.

ı) Otizm spektrum bozukluğu tanı grubundan olan adayların başvuru formunda beyan ettikleri takdirde "Sınav salonunda uyaranların (ışık, ses, sıcak gibi) daha az olduğu bir alanda oturması için önlem alınır.

i) Sınav komisyonu, adayın başvuru formundaki tercihini dikkate alarak soruları yazılı ve/veya sözlü olarak yöneltir.

j) Sınav komisyonu, adayın başvuru formundaki tercihini dikkate alarak soruları adım adım söyler ve tekrar eder.

k) Belli bir sayıda tekrar gerektiren sınav bölümlerinde engelli adaya ek bir tekrar şansı verilir.

l) Gerektiğinde yukarıda belirtilen hükümlere ek olarak bu Yönergenin 18 inci maddesinde belirtilen sınav uygulamalarına ilişkin hükümler uygulanır.

(3) Sınav tarihinde kaza, yaralanma veya travmalara bağlı olarak yönetmelik ekinde yer alan tanılarda geçici engel durumu oluşması veya hamileliğin tespiti durumunda engelli sınav uygulamalarından yararlanmak isteyen adaylar hakkında 11 nci madde hükümleri uygulanır.

Sınavların içerik ve puanlamaları

Madde 16- (1) Sınavların içerikleri, puanlamaları ve sınav aşamalarında ilgili birim özel yetenek sınav yönergesi hükümleri uygulanabileceği gibi ilgili birim Yönetim Kurulu Kararı ile engelli öğrenciler için bu hususlarda değişiklik yapılabilir. Değişiklik yapılması halinde sınav aşamaları, içerikleri ve puanlamalarına ilişkin hususlar ilgili birim tarafından sınavlardan en az bir hafta önce internet yoluyla ilan edilir. Sınavların içeriği, yürütülme süreci ve adaylardan beklenen performansa ilişkin açıklamalar her programa göre değişiklik gösterebilir. Sınav sürecinde adaylar belirlenen performansları gerçekleştirmek zorundadır.

Değerlendirme ve sonuçların ilanı

MADDE 17- (1) Engelli öğrencilerin durumları, ilgili yıl Yükseköğretim Kurumları Sınavı (YKS) Kılavuzunda belirtilen hususlara göre değerlendirilir. Sınav sonucunda başarılı olan adaylar başarı sırasına göre kontenjanlar dâhilinde yerleştirilir ve sonuçlar ilgili birim internet sayfasında ilan edilir. Başarı puanı eşitliğinde TYT puanı yüksek olan adaya, TYT puanı eşitliği halinde ise yaşı küçük olan adaya öncelik verilir. Değerlendirme sonucunda başarılı olan ancak bir programa yerleşemeyen engelli adaylar Yükseköğretim Kurumları Sınavı (YKS) Kılavuzunda belirtilen formüle göre engelli olmayan diğer öğrenciler ile birlikte değerlendirmeye tabi tutulur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Üniversitede Kayıtlı Engelli Öğrencilere İlişkin Derslerin Yürütülmesi ve Sınav Uygulamaları

Ders, Ödev ve Sınav Uygulamaları

MADDE 18 – (1) Ders, ödev ve sınav sırasında engelli öğrencilerin engel durumlarından dolayı karşılaştıkları sorunları ortadan kaldırarak eğitimde fırsat eşitliğini sağlamak için aşağıdaki hükümler uygulanır.

a) Özel gereksinimli öğrencilerin talepleri doğrultusunda, öğrenme engellerinin kaldırılması, öğrencilerin öğrenmeye erişimlerinin sağlanması amacıyla ders ve sınav ortamlarında akademik uyarılama yapılır. Akademik uyarılama, öğrencinin engel durumuna ve bireysel özelliklerine göre yüz yüze ve uzaktan eğitim kapsamında derslerde, sınavlarda ve ödevlerde ihtiyaç duyduğu uyarılama ve fiziksel ortam ve ders materyallerinin sağlanması amacıyla yürütülen hizmetleri kapsar.

b) Akademik uyarılama için talepte bulunmak isteyen öğrenci, çevirim içi olarak yayınlanan Akademik Uyarılama Hizmeti Başvuru Formunu doldurur.

c) Doldurulan formlar, Engelsiz Dokuz Eylül Koordinatörlüğü tarafından ilgili Fakülte, Yüksekokul, Meslek Yüksek Okulu veya Enstitüye iletir.

ç) İlgili birim, "Akademik Uyarlama Hizmeti Başvuru Formunu" engelli öğrenci akademik danışmanına iletir.

d) Birim Engelli Öğrenci Akademik Danışmanı, öğrencinin talebi ve engel türüne göre akademik uyarlama mektubu hazırlayarak, kendi üst yönetimine, Engelsiz Dokuz Eylül Koordinatörlüğüne ve destek talep edilen dersin öğretim elemanına/elemanlarına iletir.

e) Destek talep edilen öğretim elemanı/elemanları, gerekli tedbirleri alarak öğrencinin ders, sınav ve ödev uygulamalarında sorun yaşamasını önler.

f) Engelsiz Koordinatörlüğü ve engelli öğrenci danışmanları öğrencilerin akademik uyarlamalarını gizlilik ilkesine bağlı kalarak muhafaza ederler.

Sınav süresi

MADDE 19 – (1) Sınav öncesinde, sırasında ve sonrasında engelli öğrencilerin engel durumlarından dolayı karşılaştıkları sorunları ortadan kaldırarak eğitimde fırsat eşitliğini sağlamak için bu Yönergenin 18 inci maddesinde belirtilen tedbirler alınır. Gereken durumlarda öğrenciye sınavda ek süre verilir, verilecek olan ek süre sınavın toplam süresinin % 30'u kadardır. Sınav görevlilerince sınav saatleri, sınav yerleri ve soruları vb. gibi duyurular engel grupları göz önünde bulundurularak yapılır.

Süreğen engeli olan öğrencilerin sınav uygulamalarından yararlanabilmeleri için başvurusu süresi

MADDE 20- (1) Geçici engel durumları hariç olmak üzere, süreğen engeli olan Üniversitede kayıtlı öğrencilerin, kendilerine mahsus sınav uygulamalarından yararlanabilmeleri için eğitim ve öğretim dönemi başından itibaren en geç dört hafta içinde kayıtlı olduğu birime başvurmaları gerekir.

Birimlerce alınacak diğer tedbirler ve raporlama

MADDE- 21 (1) Birimler, dezavantajlı öğrenciler için yükseköğretime fiziksel ve eğitsel erişimde, eğitim ve öğretimin süreçleri ile sosyal, kültürel ve sportif faaliyetlere katılmada, yükseköğretim kapsamında kalmada ve yükseköğretimi tamamlamada, yükseköğretimde var olan iç ve dış hareketlilikten yararlanmada her türlü destekleyici tedbirleri alır. Bu öğrenciler için kayıtlı oldukları birim tarafından, eğitim ve öğretim süreçlerinde dezavantajları ve engel durumları dikkate alınarak izleme, değerlendirme ve raporlama yapılır ve Engelsiz Dokuz Eylül Koordinatörlüğüne bildirilir.

(2) Öğrencinin hastalığı göz önüne alınarak, bu Yönerge ile belirlenen ders ve sınav uygulamalarına ek olarak, ilgili birim ve Engelsiz Dokuz Eylül Koordinatörlüğü işbirliği ile gerekli tedbirler alınır.

(3) Üniversite tarafından verilen mali destek, barınma ve burslandırmalarda dezavantajlı öğrencilere öncelik tanır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Diğer hükümler

MADDE 22- (1) ÇÖZGER/ESKR/durum bildirir sağlık kurulu raporu tanılarında Sağlık Bakanlığı tarafından ICD-11 veya başka bir kodlama sistemi kullanılmaya başlandığında Yönetmelikte yazan eşdeğer tanımlar esas alınır, ICD-10'a ait kodlama esas alınmaz.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE-23 (1) Bu Yönergede hüküm bulunmayan hallerde, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Engelli Bireylere Yönelik Sınav Uygulamalarında ve Engelli Kontenjanında Aranacak Sağlık Şartlarına Dair Yönetmelik, Dokuz Eylül Üniversitesi Önlisans ve Lisans Öğretim ve Sınav Yönetmeliği, Dokuz Eylül Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği, ilgili birim özel yetenek sınav yönergeleri ile Senato kararları uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE- 24 (1) Üniversite Senatosunun 7 Temmuz 2019 tarihli ve 508/09 sayılı kararı ile kabul edilen Dokuz Eylül Üniversitesi Engelli Öğrenci Özel Yetenek Sınav Yönergesi ile Dokuz Eylül Üniversitesi Engelli Öğrenci Birimi Yönergesinin 13 ve 14 üncü maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 25- (1) Bu Yönerge 2022-2023 eğitim-öğretim yılı başında yürürlüğe girer. 2022-2023 eğitim-öğretim dönemi özel yetenek sınavlarında bu Yönerge hükümleri uygulanır.

Yürütme

MADDE 26- (1) Bu Yönerge hükümlerini Dokuz Eylül Üniversitesi Rektörü yürütür.